

KOTIMAA

Pitkä ylivelkaantuminen heikentää terveyttä

1990-luvun lama iski etenkin naisten terveyteen, paljasta suomalais tutkimus

Janne Toivonen HS

PITKÄAIKAINEN ylivelkaantuminen sairastuttaa etenkin naisia, kertoo perjantaina *Yhteiskuntipolitiikka*-lehdessä julkaistava suomalais tutkimus.

Sairastavuutta tutkittiin sen perusteella, kuinka monella tutkittavista oli oikeus kroonisten sairauksien erityiskorvattaviin lääkkeisiin. Mukana oli viisi yleisintä erityiskorvattavaa sairautta: krooninen verenpaine, diabetes, krooninen keuhkoastma, krooninen sepevaltimotauti ja psykoosit.

Ylivelkaantuneilla naisilla kaikki viisi sairautta olivat yleisempiä kuin ei-velkaantuneiden verrokkiyhmillä.

Miehillä terveysvaikutukset eivät olleet yhtä selvät. Kurtenkin miehilläkin kaikki muut tarkastellut sairaudet paitsi krooninen verenpaine tauti olivat muuta väestöä yleisempiä.

TUTKIMUKSEN tekivät Helsingin yliopiston sosiaalipoliittikan professori Heikki Hiilamo, Kelan erikois tutkija Jenni Lyhyesti

Marjat ehkä levittäneet A-hepatittia

PIRKANMAAN sairaanhoitopiirissä on todettu huhti-toukokuussa viisi tuoretta suomalaisperäistä A-hepatittitartuntaa. Kotimaisia A-hepatittitartuntoja on Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan todettu tänä vuonna yhteensä 12 kaappalalla. Tampereen yliopistollisen sairaalan infektio lääkäri Kirsi Valveen mukaan tartuntojen määrä on poikkeuksellisen suuri. "Pirkanmaalla ei vuosittain ole välttämättä yhtäkään A-hepatittitapausta tai jos on, ne ovat yleensä peräisin ulkomailta." Pirkanmaalla ilmenneistä tartunnoista kolmen syyksi epäillään pakastemarjoja. Kahden tapauksen osalta viruskannan määrittäminen on vielä kesken. Tartuntoja selvittää THL. HS

Paatero: Poliisien määrä uhkaa vähetä

UUDET säästöt vaarantavat poliisiuudistuksen toteuttamisen, katsoo poliisijohdaja Mikko Paatero blogissaan. Säästöistä päätettiin kevään kehysriihessä. Paatero kirjoittaa, että uudet säästöt johtaisivat siihen, että poliisien määrä vähentäisi tavoitellusta noin 7 400:sta jopa alle 7 000:in.

"Se olisi hallitsematon", Paatero toteaa. Paateron mukaan säästösäästöt ajoittuvat osin samaan aikaan poliisiuudistuksen säästöjen kanssa.

"Ensi vuonna säästettäisiin siis kahteen kertaan." Poliisiuudistus sen sijaan etenee Paateron mukaan lähitulevaisuudessa, siltä edellytyksillä.



Mikko Paatero



MATTI NOUSIAINEN HS

Huomiolaitteen on kehitellyt tamperelainen Jet-Tekno Oy. Yhtiön tuotantoinisnoori Tuomas Pöyri uskoo, että laitteelle on kysyntää myös ulkomailta.

Vilkkuvälillä torjutaan tasoristeykskuolemia

Pirkanmaalla testikäytössä oleva huomiolaitte on huomattavasti puomilaitetta edullisempi

Jukka Happonen HS

Tuula Toivio HS

LIIKENNEASIAN TUNTIJAT testavat parhallaan Pirkanmaalla uutta laitetta, jonka toivotaan pienentävän tasoristeysonnettomuisten määrää.

Uudenlaisen huomiolaitte varoittaa vilkkuvan valon avulla autoilijoita lähestyvästä junasta 30 sekuntia ennen junan saapumista. Se erottuu aiemmista ratkaisuksista hinnallaan ja yksinkertaisuudellaan.

Vartiointimatkat tasoristeyksien ovat mittava ongelma. Vuosittain 2003-2012 tasoristeysonnettomuuksissa kuoli Suomessa 44 ihmistä. Loukkaantuneita tapattua vuosittain kymmeniä. "Puomeja ajetaan poikki viikoittain", kertoo ylitarkastaja Jari Viitanen Liikennevirastosta.

Viime vuonna onnettomuuksia sattui kaikkiaan 34. Niissä kuoli kaksi ihmistä ja 11 loukkaantui. **ONNETTOMUUDET** aiheuttaa lähes aina tiellä liikkuvien puuteleimien havainnointi, johon yhdistyy se, että risteykseen kaahaamaan liian kovaa eikä stop-merkitä välitetä.

Turnat tapahtuvat yleensä päiväsaikaan ja useimmiten tuultuisa risteyksissä, joissa junaliikennettä on vähän.

Joskus onnettomuuteen johtaa junan poikkeava aikataulu.

"Käyttäjää saattaa tuudittautua siihen, että ei tästä ennenkään ole junia kulkenut tähän aikaan", Viitanen kertoo.

UUTTA huomiolaitetta testataan Toijalan ja Valkeakosken välisellä rataosuudella, jolla kulkee päivittäin parhaimmillaan kymmenkunta tavarajunaa ja radan yllittää 25 vartiointia tasoristeyksiä.

Laitte vastaanottaa lähestyvän junan lähettimeltä signaalin ja sen saatuaan varoittaa tiellä liikkuvia lähestyvästä vaarasta.

"Kukaan ei yritä välttää, että ratkaisu olisi parempi kuin puomi, mutta se on huomattavasti parempi kuin huonosti merkity tasoristeyks", sanoo johtava asiantuntija Kari Alppivuori Liikenteen turvallisuusvirasto Trafista.

Laitte maksa noin kymmenesosan puomilaitteen hinnasta. Myös huoltokustannukset ovat pienet. Laitte toimii aurinkoenergialla. Varaansa energiaa

avulla se pysyy toiminnassa vuorokauden pimeimpinäkin kuukausina.

Laitteen kehittäjä on tampereläinen Jet-Tekno Oy, joka toivoo laitteesta vientituotetta ainakin Pohjoismaiden ja Baltian markkinoille.

KAIKKIAAN Suomessa on noin kaksituhatta vartiointia tasoristeyksiä. Määrä ei ole juurikaan pienentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana.

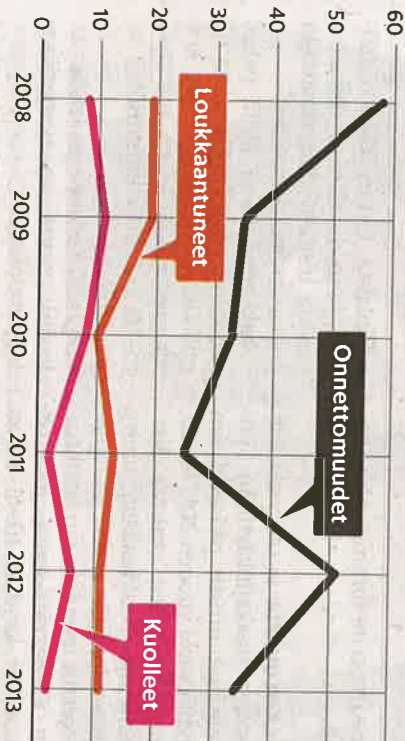
Tämä johtuu siitä, että vartiointimatotat tasoristeykset sijaitsevat enimmäkseen paikoissa, joissa liikennettä on vähän, ja ne katsotaan liian pienrisikisiksi, jotta niiden turvallisuuteen investoitaisiin suuria summia rahaa määrärahoista.

Alkukulun tai sillan rakentaminen maksa puolesta miljoonasta miljoonaan euroon, ja puomilaitteellakin on hintaa parisataa tuhatta euroa.



Katso videoita osoitteessa hs.fi/hstv, kuinka huomiolaitte toimii.

Tasoristeysonnettomuudet Suomessa



Koornut: TUULA TOIVIO HS, grafiikka: JUUKA HIMANEN HS, lähte: Traf

TRA-PI, ARIAN